

Saksframlegg

Utvalg	Møtedato	Utvalgssak
Formannskapet	16.02.2016	
Kommunestyret	01.03.2016	

Oppfølging av avløpsanlegg Manneset - Konkretisering av plan for prosjektering og utbygging for utvidet utslippstillatelse

Rådmannens forslag til vedtak:

Følgende prioriteres iverksatt for fortsatt å kunne ha mulighet til å innvilge fradelings- og byggesøknader i sentrum/Manneset ut fra avløpsmessige forhold i perioden 2016-2017:

1. Prosjektering og gjennomgang for utvidet utslippstillatelse på anlegget Manneset gjennomføres i 2016 innenfor vedtatt ramme på 1,0 mill.
2. Kvalitetssikring, tilsyn/internkontroll med anlegget/resipienten gjennomføres parallelt med prosjektering, for å avdekke eventuelle nye avvik som kan følges opp til utbedring/sammen med utbygging for utvidet utslipp
3. Økt tømmeffektivitet og andre midlertidige tiltak med effekt vurderes gjennomført for å opprettholde høyest mulig virkegrad/kapasitet (p.e.) på anlegget inntil utvidet kapasitet er etablert.
4. Utbygging av utvidet kapasitet gjennomføres og prioriteres innenfor investeringsrammen for 2017 som fastsettes ved budsjettprosess høsten 2016/selvkostberegning av avløpsperioden. Anbudsprosess iverksettes allerede i 2016 dersom prosjektering er slutført.
5. Med en slik ansvarlig forpliktende plan for å utvide utslippstillatelsen for Manneset, jfr. forurensningsforskriftens kapittel 13, gis det rom for igjen å åpne for ny fradeling og nye byggetillatelser, i perioden 2016-2017 til utvidet kapasitet er etablert. Denne praksis iverksettes umiddelbart av rådmannen etter vedtak.
6. I etterkant av at arealdelen er sluttbehandlet i 2016, prioriteres Hovedplan for avløp rullert, herunder behandle og klargjøre oppfølgingsprioritet på samlede avvik beskrevet bl.a. i Vedlegg Nr. 2 i saken. Denne prioritet tas inn ved revidering av Frosta kommunes planstrategi.
7. Kommunestyrets vedtak oversendes fylkesmannen til orientering

Vedlegg

- 1 Byggetillatelse kan ikke gis før vann og avløp er sikret

- 2 Referat avløpsmøte
- 3 Særutskrift Orientering Mostad avløpsanlegg og økonomisk prioritering
- 4 Avløpsperioden 2013-2015 sak og protokoll KO 91_12
- 5 Investeringsnivå Avløp 2013_2016 Oppdatert etter KO_vedtak 29.10.13
- 6 KO 70_13 29.10.13

Bakgrunn for saken:

Det vises til følgende:

1. Dokumentasjon og utbedring av spillvannsnett Manneset Ephorte 2012/2182 (ikke vedlagt)
2. Plan for oppfølging og utbygging av Manneset opprinnelig i 2015, se vedlegg Nr. 4, 5 og 6 i saken
3. Referatsak i Formannskapet 12.1.16, vedlegg Nr. 1
4. Sak 2/16 i Kommunestyret 26.1.2016, vedlegg Nr. 3., vedlagt vedlegg Nr. 2.
5. Utsendt sakliste til Kontrollutvalget 15.2.16

Saksopplysninger:

I 2013 ble det gjennomført møte med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag med Miljøverndirektør Bjørnar Wiseth. En klar plan for prosjektering og bygging for utvidet utslippstillatelse for Manneset, var en forutsetning for fortsatt å kunne si ja til fradeling og byggesaker i sentrum. I tillegg er det viktig å holde oversikt med prøvetaking m.v. ved utslippet i resipienten, som del av internkontrollen.

Det er kommunen selv som forvalter utslippstillatelsen Manneset ihht. Kap. 13 i forurensningsforskriften, anlegg med mindre enn 10.000 p.e. utslipp til sjø. Fylkesmannen er Klageinstans

Av ulike årsaker som kapasitetsutfordringer, Krav om prioritering av Mostad-anlegget knyttet til Reguleringsplan for Mostad. Ble ikke prosjektering og utbygging gjennomført som planlagt i 2015. Spillvannsledningsnett er imidlertid utbedret i 2012-2013 for Manneset, noe som har medført mindre vann inn på slamaskilleren på Manneset og bedre funksjon/kapasitet på dette anlegget enn om dette ikke hadde blitt gjort.

Som det framgår av vedlegg Nr. 2 i saken, har forurensningsfaglig myndighet i Frosta kommune beskrevet åpne avvik på avløpsområdet generelt og spesielt for Manneset, og har iverksatt å gi administrative avslag til ytterligere fradeling og byggesaker i sentrum inntil ny utvidet utslippstillatelse for Manneset foreligger. Begrunnelsen er at kapasiteten på 1000 p.e. er overskredet med 20 %. I tillegg er det åpnet for en skjerpet holdning i slike saker med bakgrunn i en dom fra Lillehammer, ihht. vedlegg Nr. 1.

Rådmannen oppfatter dette som en svart uheldig sak ift videre utbygging og samfunnsutvikling. Stopp i muligheten til boligbygging i sentrum påvirker muligheten til positiv befolkningsutvikling/bosetting og attraktivitet. Rådmannen har fått mange henvendelser fra misfornøyde tomteselgere og entreprenører, som samtidig har bedt om en raskest mulig avklaring på situasjonen.

I tillegg til lokal forurensningsfaglig vurdering gjennomførte rådmannen videokonferanse med Fylkesmannens miljøvernnavdeling den 28.1.16. På møte deltok ordfører Trine Haug, leder av komite utvikling Jens Hagerup, Ingeniør Peder Vik og plan og miljøvernrådgiver Roar Pettersen. Tema var å:

1. Orienterer om situasjonen

2. Planene for oppfølging
3. Avsjekke og relatere forvaltningen av utslippstillatelse på Frosta ift. praksis i andre kommuner i NT.
4. Regime og forutsetninger for fortsatt å kunne gi tillatelse til fradeling og byggetillatelse, inntil utvidet utslippstillatelse er etablert

Fylkesmannen klargjorde at de hadde rollen som klagebehandler ift evt. klage på brudd på utslippstillatelsen, og som veileder overfor kommunen. De ba samtidig om å bli orientert om kommunale vedtak ift. oppfølging av saken.

Det ble klargjort at det er kommunen selv som godkjenner utslippstillatelse til sjø mindre enn 10.000 p.e. Jfr. <http://www.miljokommune.no/Temaoversikt/Forurensing/Avlop/Behandle-soknad-etter-kapittel-13-i-forurensningsforskriften/>

Dersom utslippstillatelsen er større enn 10.000 p.e. skal fylkesmannen behandle søknaden (jfr. Bl.a. ny utslippstillatelse for Stjørdal sentrum ut i Vikanfjæra/Sutterø.) Fylkesmannen har gitt ny utslippstillatelse for Stjørdal kommune, og det er ikke gitt stopp i fradeling eller byggetillatelse, selv om det har vært og er en periode med overskridelse av den gamle utslippstillatelsen inntil utvidet er etablert. Hvor vesentlig overskridelsen av antall p.e. er kom ikke fram på møte, men den har vært betydelig over flere år i et gruntvannsbasseng/halsøen. Samt at totalt utslipp antakelig langt overskrider det antall p.e. som kommer ut fra Manneset utslippet til bedre resipientforhold.

Følgende forutsetning/krav bør innfris av Frosta kommune for å fortsatt kunne innvilge fradeling og byggesøknader i Sentrum/Manneset:

1. Prosjektering og gjennomgang av anlegget Manneset gjennomføres i 2016
2. Kvalitetssikring, tilsyn/internkontroll med anlegget/resipienten gjennomføres parallelt med prosjektering, for å avdekke totale avvik som kan følges opp til utbedring/sammen med utbygging for utvidet utslipp
3. Økt tømmeffektivitet og andre midlertidige tiltak vurderes gjennomført for å opprettholde høyest mulig årsmessig kapasitet(p.e.) på anlegget inntil utvidet kapasitet er etablert.
4. Utbygging av utvidet kapasitet gjennomføres og prioriteres for investeringer i 2017, kan med fordel påstartes i 2016 dersom prosjektering er slutført
5. En slik ansvarlig forpliktende plan for å utvide øke utslippstillatelsen for Manneset gir rom for igjen å åpne for ny fradeling og nye byggetillatelse, i perioden til utvidet kapasitet er etablert.

Det er kommunen selv som gjør en vurdering ihht. kap 13 i forurensningsforskriften § 13-4, hvorvidt etablerte utslippstillatelse blir søknadspliktige dersom de økes vesentlig. Normalt er økningen vesentlig dersom kapasiteten er overskredet med 25 % eller mer. Av vedlegg nr 2. fremgår at overskridelsen i dag er estimert til ca 20 %. Det vil da teoretisk være igjen ca 50 p.e. i økt mengde utslipp før denne grensen er passert, forutsatt at anlegget fungerer som planlagt ift 1000 p.e. Dette gir et teoretisk handlingsrom for å bygge nye boliger i historisk utbyggingstakt for sentrumsområdet inntil utvidet utslipp er etablert på Manneset. Hva som anses som vesentlig økning er opp til kommunen å avgjøre i det enkelte tilfellet. Supplerende eller strengere krav er først og fremst aktuelt å vurdere der det foreligger protester, og kommunen har da en klar begrunnelsesplikt.

Området vurderes å ha gode resipientforhold/være mindre følsomt for, strøm, vannutskifting og dybdeforhold, men må kvalitetssikres og prosjekteres for utvidet utslipp, da det er krav om at utslippet ikke forsøpler sjø og sjøbunn. Konkrete analyser må dokumenteres i prosjekteringen.

Rådmannen klargjorde at saken er vurdert som prinsipiell og derfor forberedes for politisk avgjørelse

Vurdering:

Saken er viktig både ift ansvarlig forurensningsforvaltning og mulighet og strategi for samfunnsutvikling og befolkningsvekst, i tillegg muligheten for fortsatt bosetting av flyktninger. Det er næringsliv gis mulighet for å bygge sårt tiltrengte bomuligheter i sentrum

Rådmannen er helt tydelig på at anlegget må prioriteres for prosjektering og kvalitetssikring i 2016 og utbygging i 2017. Her må kommunestyret følge opp med klare vedtak om finansiering i 2016 og 2017. 2017 kommer i et senere vedtak i tilknytning til behandling av avløpsperioden 2017-2019, og årsbudsjett for 2017.

Det er også viktig at alle punktene følges opp i et helhetlig vedtak. Dersom dette ikke gjøres, er rådmannen tydelig på at grunnlaget for fortsatt ja til fradeling og bygging i sentrum, ut fra en forurensningsfaglig og helhetlig vurdering ender opp med svært svekket troverdighet.

Et alternativ for å kunne si ja til fradeling og bygging i mellomperioden før utbygging for utvidet kapasitet på Manneset er etablert, er å forutsette etablering av separate utslipptillatelser/minirensanlegg. Men dette vurderes ikke hensiktsmessig, da utvidet utslipp vil være relativt nært forestående, og at det vil være en tyngre prosess å kreve disse påkoblede Mannesets utvidet utslippstillatelse når det er klart. Selv om man har hjemmel og praksis for å kreve dette.

I etterkant av at arealdelen er sluttbehandlet i 2016 må Hovedplan for avløp prioriteres rullert, herunder behandle og klargjøre oppfølgingsprioritet på samlede avvik beskrevet bl.a. i Vedlegg Nr. 2 i saken. Dette fokuset på tas inn i revidering av Frosta kommunes planstrategi.

Det er hensiktsmessig at prosjektering av framtidig kapasitet på Manneset nå skjer i 2016 opp mot langsiktig strategi for sentrumsutbygging som bl.a. legges i revidert arealdelen som landes første halvår 2016.

Konklusjon:

Følgende prioriteres iverksatt for fortsatt å kunne innvilge fradelings- og byggesøknader i Sentrum/Manneset i perioden 2016-2017:

1. Prosjektering og gjennomgang for utvidet utslippstillatelse på anlegget Manneset gjennomføres i 2016 innenfor vedtatt ramme på 1,0 mill.
2. Kvalitetssikring, tilsyn/internkontroll med anlegget/resipienten gjennomføres parallelt med prosjektering, for å avdekke eventuelle nye avvik som kan følges opp til utbedring/sammen med utbygging for utvidet utslipp
3. Økt tømmeffektivitet og andre midlertidige tiltak vurderes gjennomført for å opprettholde høyest mulig virkegrad/kapasitet (p.e.) på anlegget inntil utvidet kapasitet er etablert.
4. Utbygging av utvidet kapasitet gjennomføres og prioriteres innenfor investeringsrammen for 2017 som fastsettes ved budsjettprosess høsten 2016/selvkostberegning av avløpsperioden. Anbudsprosess iverksettes allerede i 2016 dersom prosjektering er slutført.
5. Med en slik ansvarlig forpliktende plan for å utvide utslippstillatelsen for Manneset, jfr. forurensningsforskriftens kapittel 13, gis det rom for igjen å åpne for ny fradeling og

nye byggetillatelser, i perioden 2016-2017 til utvidet kapasitet er etablert. Denne praksis iverksettes umiddelbart av rådmannen etter vedtak.

6. I etterkant av at arealdelen er sluttbehandlet i 2016, prioriteres Hovedplan for avløp rullert, herunder behandle og klargjøre oppfølgingsprioritet på samlede avvik beskrevet bl.a. i Vedlegg Nr. 2 i saken. Denne prioritet tas inn ved revidering av Frosta kommunes planstrategi.
7. Kommunestyrets vedtak oversendes fylkesmannen til orientering

Arne Ketil Auran
Rådmann